

آزادسازی سهام عدالت؛ موانع و راهکارها

مهدی حاجی‌وند

- سرشناسه : حاجی‌وند، مهدی، ۱۳۵۸ -
 عنوان و نام پدیدآور : آزادسازی سهام عدالت؛ موانع و راهکارها / مهدی حاجی‌وند
 مشخصات نشر: تهران : مشق شب، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری : ۴۴۸ ص.: مصور، جدول، نمودار.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۲۰-۲۰-۵
 وضعیت فهرست نویسی : فیپا
 یادداشت : کتابنامه.
 موضوع : سازمان خصوصی سازی . طرح توزیع سهام عدالت
 موضوع : درآمد-- توزیع -- قوانین و مقررات -- ایران
 موضوع : Income distribution -- Law and legislation -- Iran
 موضوع : خصوصی سازی -- قوانین و مقررات -- ایران
 موضوع : Privatization -- Law and legislation -- Iran
 موضوع : ایران -- سیاست اقتصادی -- قوانین و مقررات
 موضوع : Iran -- Economic policy -- Law and legislation
 رده بندی کنگره : ۳۵۴۰/ح۲۴۱۱۰۷ KMH
 رده بندی دیویی : ۳۱۹/۳۰۵۵
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۸۷۰۳۴

مؤسسه انتشاراتی مشق شب

نام کتاب: آزادسازی سهام عدالت؛ موانع و راهکارها
 نویسنده : مهدی حاجی‌وند
 مجری: مشق شب
 شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 نوبت چاپ: اول / ۹۷
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۲۰-۲۰-۵

نشانی مرکز نشر و پخش: تهران، میدان انقلاب، ابتدای خیابان قدس،

ساختمان آناتول فرانس، (شماره ۳) واحد ۱۱

تلفن تماس: ۱۷ - ۶۶۹۶۲۵۱۶ نمابر: ۶۶۴۸۸۸۲۰

www.mashgheshabpub.ir

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر می‌باشد.

فهرست مطالب

فصل اول / خصوصی سازی؛ تعاریف، اهداف و روش ها	۱۵
مقدمه	۱۷
مفاهیم و تعاریف خصوصی سازی	۱۸
تاریخچه خصوصی سازی در جهان	۱۹
ضرورت، دلایل و اهداف خصوصی سازی	۲۱
روش های خصوصی سازی	۲۴
"زمانت" و فقیهت در برنامه های خصوصی سازی	۲۷
تألیف خصوصی سازی در ایران	۲۹
اصل ۴۰ قانون اساسی	۳۱
ابلاغیه اصل ۴۴ قانون اساسی	۳۲
روش های خصوصی سازی در ایران	۳۷
تاریخچه تشکیل سازمان خصوصی سازی، وظایف و اهداف	۳۸
هیئت واگذاری	۴۱
شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی	۴۳
سهام سهام عدالت از واگذاری های دولت	۴۴
فصل دوم / تجربه جهانی در اجرای برنامه ریزی کوپن سهام	۴۷
مقدمه	۴۹
پیشینه توزیع کوپن سهام در دنیا	۵۰
اهداف کشورها از توزیع کوپن سهام	۵۶
انواع کوپن سهام	۵۹
هرینه های اجرای برنامه توزیع کوپن سهام	۶۰
روش های نقد کردن کوپن سهام	۶۱
ویژگی های اجرایی مشترک میان کشورها در اجرای برنامه توزیع کوپن سهام	۶۲
تجربه کشورها در توزیع کوپن سهام (خصوصی سازی کوپنی)	۷۰
خلاصه و جمع بندی تجربه خصوصی سازی کوپنی در کشورها	۱۰۵
چرا برخی کوپن سهام را تجربه ای شکست خورده می دانند؟	۱۱۰
فصل سوم / سهام عدالت	۱۱۳
مقدمه	۱۱۵
تعریف سهام عدالت	۱۱۵
تاریخچه اجرای طرح توزیع سهام عدالت در ایران	۱۱۷
جزئیات طرح مالکیت فراگیر	۱۲۰
دلایل گرایش دولت ها به سوی سهام عدالت	۱۲۲
پاسخ رهبرانقلاب به درخواست اختصاص سهام دولت به طرح سهام عدالت	۱۲۲

۱۲۳	مبانی قانونی، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرای طرح توزیع سهام عدالت
۱۲۴	شاخص‌ترین مواد قانونی مرتبط با طرح توزیع سهام عدالت
۱۲۵	گزیده‌ای از مفاد تصویب‌نامه‌های اخیر شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ در خصوص سهام عدالت
۱۲۷	آیین‌نامه اجرایی توزیع سهام عدالت
۱۲۹	فصل ششم (مواد ۳۴ تا ۳۸) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی
۱۳۱	اهداف طرح توزیع سهام عدالت
۱۳۲	برخی تسهیلات و منافع ذاتی و همچنین ویژگی‌های طرح توزیع سهام عدالت
۱۳۳	ارکان طرح توزیع سهام عدالت
۱۳۶	ساختار اجرایی طرح
۱۳۷	فرآیند شناسایی، صدور دعوت‌نامه و نهایی‌سازی ثبت نام مشمولان مراحل مختلف سهام عدالت
۱۴۰	فرآیند اعطای سهام عدالت به مشمولان طرح
۱۴۰	سازوکار قانونی شناسایی مشمولان سهام عدالت
۱۴۱	مشمولان طرح سهام عدالت
۱۴۵	مشمولان نهایی طرح توزیع سهام عدالت به تفکیک استان
۱۴۷	وضعیت پورتنوی اختصاص داده به سهام عدالت
۱۴۷	دلایل تأکید قانون بر بورسی بودن شرکت‌های حاضر در سبد سهام عدالت
۱۴۸	وضعیت تسویه اقساط مشمولان سهام عدالت
۱۴۸	شرکت‌های سرمایه‌پذیر
۱۵۱	نحوه قیمت‌گذاری سهام عدالت
۱۵۲	شیوه‌های قیمت‌گذاری سهام شرکت‌های قاب‌ل‌رنداری رقاب‌ل سهام عدالت
۱۵۵	فرآیند وصول مطالبات از شرکت‌های سرمایه‌پذیر
۱۵۷	آزادسازی سهام عدالت
۱۵۹	طرح سهام عدالت و چالشی به نام نبود ثبات در سبد این سهام
۱۶۳	چالشی به نام پرداخت سود سهام عدالت پیش از پایان مهلت ۱۰ ساله تسویه اقساط
۱۶۴	چالشی به نام شرکت‌های تعاونی سهام عدالت
۱۶۵	متوفیان طرح توزیع سهام عدالت
۱۶۷	مقایسه تطبیقی تجربه چند کشور منتخب در مورد کوین سهام و طرح سهام عدالت در ایران
۱۷۲	فصل چهارم / صندوق‌های قابل معامله
۱۷۵	مقدمه
۱۷۶	روش‌های سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه
۱۷۸	تعریف صندوق سرمایه‌گذاری
۱۸۰	تاریخچه پیدایش صندوق‌های سرمایه‌گذاری در جهان
۱۸۱	تاریخچه صندوق‌های سرمایه‌گذاری در ایران
۱۸۱	مزایای صندوق‌های سرمایه‌گذاری
۱۸۷	معایب صندوق‌های سرمایه‌گذاری
۱۸۷	روش‌های کسب سود در صندوق‌های سرمایه‌گذاری
۱۸۸	ریسک‌های صندوق‌های سرمایه‌گذاری

۱۹۰	هزینه‌های صندوق سرمایه‌گذاری
۱۹۲	معیارهای انتخاب یک صندوق سرمایه‌گذاری مناسب
۱۹۵	انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری
۱۹۸	صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله
۲۰۰	تاریخچه شکل‌گیری و توسعه صندوق‌های قابل معامله در بازارهای مالی
۲۰۲	روند رشد صندوق‌های قابل معامله در دنیا
۲۰۳	ارزش صندوق‌های قابل معامله در بورس‌های جهان در سال ۲۰۱۷
۲۰۴	افزایش ارزش صندوق‌های قابل معامله در بازارهای جهانی به ۵ تریلیون دلار
۲۰۴	تاریخچه صندوق‌های قابل معامله در ایران
۲۰۵	۸۳ هزار میلیارد ریال، ارزش صندوق‌های قابل معامله در ایران
۲۰۶	انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله
۲۰۶	انواع صندوق‌های قابل معامله
۲۱۰	مزایای سرمایه‌گذاری در صندوق‌های قابل معامله
۲۱۶	مزایای صندوق‌های قابل معامله نسبت به صندوق‌های سرمایه‌گذاری
۲۱۷	معایب صندوق‌های قابل معامله
۲۱۹	ریسک‌های سرمایه‌گذاری در صندوق‌های قابل معامله
۲۲۰	نحوه سرمایه‌گذاری در صندوق‌های قابل معامله
۲۲۰	نحوه قیمت‌گذاری واحدهای صندوق‌ها
۲۲۱	اطلاعات صندوق‌های قابل معامله بپذیرنده‌ها
۲۲۳	کارنامه صندوق‌های سرمایه‌گذاری در سال ۱۳۹۶
۲۲۶	آسیب‌شناسی صنعت صندوق‌های قابل معامله در بازار سرمایه ایران
۲۲۷	راهکارهای تقویت صندوق‌های سرمایه‌گذاری در ایران
۲۲۳	تجربه جهانی در آزادسازی کوپن سهام در قالب صندوق‌ها
۲۵۳	فصل پنجم/ آزادسازی سهام عدالت؛ موانع و راهکارها
۲۵۵	مقدمه
۲۵۶	تجربه جهانی در آزادسازی کوپن سهام
۲۶۷	روش‌های آزادسازی سهام عدالت
	الف) آزادسازی سهام عدالت از طریق ورود شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت به بازار سرمایه و معاملاتی شدن سهام آن‌ها
۲۶۸	موارد قانونی آزادسازی سهام عدالت از طریق پذیرش شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی در بازار سهام
۲۷۳	شرط‌ها و مراحل ورود شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی به بورس و فرابورس
۲۷۴	دلایل عدم آزادسازی سهام عدالت از طریق سرمایه‌گذاری‌های استانی
۲۷۷	ب) دیگر روش‌های آزادسازی سهام عدالت
۲۸۱	پ) آزادسازی سهام عدالت در قالب صندوق‌های قابل معامله
۲۸۲	لایحه پیشنهادی ساماندهی طرح توزیع سهام عدالت
۲۸۵	جزئیاتی از لایحه ساماندهی سهام عدالت
۲۹۱	چگونگی آزادسازی سهام عدالت

۲۹۳	منافع آزادسازی سهام عدالت برای مشمولان
۲۹۴	مزایای آزادسازی سهام عدالت در قالب صندوق های قابل معامله
۲۹۷	چالش های آزادسازی سهام عدالت در قالب صندوق های قابل معامله
۳۰۳	گزارش مجلس در خصوص سهام عدالت
۳۱۱	فصل ششم / سهام عدالت و رسانه
۳۱۳	مقدمه
۳۱۴	چالشی به نام فرهنگ سازی در کشور
۳۱۵	عمده ترین مسائل کشور در حوزه فرهنگ و صدا و سیما
۳۱۷	راهکارهای قانون اصل ۴۴ در خصوص فعالیت های فرهنگی و تبلیغاتی
	تصویب نامه سازماندهی فعالیت های فرهنگی - تبلیغاتی برای اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون
۳۱۷	اساسی
۳۱۹	نظام نامه فعالیت های فرهنگی - تبلیغاتی برای بستر سازی، بهبود و شفافیت امر واگذاری
۳۲۱	نکاتی در خصوص تصویب نامه و نظام نامه یاد شده
۳۲۶	اقدامات مجلس به نحوه جاده فعالیت های فرهنگی در راستای اجرای اصل ۴۴
۳۲۸	اقدامات صورت گرفته در راستای فرهنگ سازی طرح سهام عدالت
۳۳۱	رسانه و آزادسازی سهام عدالت
۳۳۳	فصل هفتم / جمع بندی پیشنهادات
۳۳۵	مقدمه
۳۳۶	شباهت های سهام عدالت و کوپن سهام
۳۳۸	تفاوت سهام عدالت و کوپن سهام
۳۴۳	جمع بندی
۳۵۸	پیشنهادهای
۳۶۷	فرق سهام عدالت با پرداخت یارانه نقدی
۳۶۷	اثرات اقتصادی سهام عدالت
۳۷۱	محدودیت های این پژوهش
۳۷۳	فصل هشتم / پیوست ها
۳۷۵	مقدمه
۳۷۵	مصوبات مربوط به شناسایی مشمولان سهام عدالت
۴۰۶	پاسخ به پرسش های متداول سهام عدالت
۴۱۲	نکات قابل توجه مشمولان در خصوص ارائه شماره شبای حساب بانکی
۴۱۳	آشنایی با اصطلاحات مربوط به صندوق های سرمایه گذاری
۴۲۴	توصیه هایی برای سرمایه گذاران صندوق ها
۴۲۸	واژه نامه صندوق های قابل معامله در بورس
۴۳۰	اصطلاحات رایج در بورس
۴۳۷	آشنایی با مفاهیم معاملات آنلاین اوراق بهادار
۴۳۹	توصیه هایی برای مشمولان سهام عدالت
۴۴۱	منابع / References

در هشتم مرداد ماه سال ۱۳۸۴ و در ماه های پایانی دولت هشتم "آیین نامه افزایش ثروت خانوارهای ایرانی" آغازگر حرکتی بود که بعدها حدود ۵۰ میلیون نفر از جمعیت کشور را شامل و با عنوان "طرح سهام عدالت" شناخته شد.

هرچند این طرح حدود ۸۰ درصد از جمعیت کشور را شامل می شود و بیش از ۱۲ سال از عمر آن می گذرد و پنج دولت نیز آن را تجربه کرده است، اما به نظر می رسد آن طور که باید و شاید اهداف این طرح از جمله تسریع در روند واگذاری سهام کردن عموم مردم در اقتصاد و اداره بنگاه ها، ایجاد درآمد مستمر برای خانواده های نیازمند و همچنین گسترش فرهنگ سهامداری و تعمیق بازار سرمایه تاکنون به ثمر نرسیده و فرهنگ سازی و اطلاع رسانی مناسبی نیز در جامعه در خصوص طرح توزیع سهام عدالت صورت نگرفته است. این عدم آشنایی، افکار عمومی با مفاهیم این طرح تا جایی نمایان است که برخی از مسئولان، مدیران و تصمیم گیران اقتصادی کشور نیز گاهی با اظهار نظرهای نادرست خود درباره سهام عدالت، این موضوع را آشکار می کنند.

علاوه بر این اهالی رسانه و خبرنگاران هم در این سال ها به دلیل عدم آشنایی با مفاهیم و قوانین سهام عدالت آن طور که باید، در خصوص این طرح قلم نزده اند و در برخی موارد در انعکاس خبرها، نظرات و تحلیل های خود درباره سهام عدالت با مشکلات و اشتباهاتی مواجه شده اند. به علاوه اینکه شمار بالایی مشمولان سهام عدالت نیز از حق و حقوق خود در مورد این سهام آگاه مانده اند و باید به این موارد، سوء استفاده افراد سودجو از بی اطلاعی و ناآگاهی مشمولان سهام عدالت در خصوص حقوقشان را اضافه کرد.

البته همه این مشکلات و عدم فرهنگ سازی و اطلاع رسانی در مورد طرح توزیع سهام عدالت در جامعه و تبعات آن در حالی در ۱۲ سال گذشته نمود پیدا کرده و خود را به عنوان مانعی در اجرای این طرح مهم و اثرگذار در کشور مطرح کرده است که در اصل ۴۴ قانون اساسی "تصویب نامه سازماندهی فعالیت های فرهنگی - تبلیغاتی برای اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی" و "نظام نامه فعالیت های فرهنگی - تبلیغاتی برای بستر سازی، بهبود و شفافیت امر و گذاری"، به طور تمام و کمال

بسترهای لازم برای استفاده از ابزارهای مختلف در راستای تبلیغ، آگاهی‌رسانی و فرهنگ‌سازی جامعه در خصوص اصل ۴۴، خصوصی‌سازی و سهام عدالت را تدارک دیده که متأسفانه این موضوع در سال‌های گذشته مغفول مانده و اجرایی نشده است.

در این میان نکته مهم و قابل توجه در خصوص لزوم توجه به چگونگی و شیوه آزادسازی سهام عدالت این است که یکی از دلایل اجرای ناموفق سیاست کوپن سهام در کشورهای مختلف از جمله لهستان، عدم فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی مناسب در این زمینه است و حالا که طرح سهام عدالت در کشور به ایستگاه آزادسازی نزدیک می‌شود، سیل عظیم مشمولانی که از مفاهیم مرتبط با بازار سرمایه و سهامداری بی‌اطلاع هستند، باید در خصوص سهام خود تصمیم‌گیری کنند؛ بنابراین رسالت و فرهنگ‌سازی و آگاهی‌رسانی به جامعه در خصوص این طرح بیشتر از قبل لازم و ضروری است. از سوی دیگر نکته مهم قابل امل دیگر در خصوص سهام عدالت، آزادسازی این سهام و موانع و مشکلات موجود در این زمینه است. این روزها متولیان امر و مشمولان به این ایستگاه و اماواگرهای موجود در این خصوص رسیدند. موضوعی که باعث شده تا در سراسر دنیا اجرای کوپن سهام یا به نوعی سهام عدالت دچار مشکل شود. به تجربه‌ای شکست خورده تبدیل شود.

براین اساس انجام امور کارشناسی و پرسشی و همچنین فرهنگ‌سازی در خصوص سهام عدالت و آزادسازی آن، زمانی بیش از پیش نمایان می‌شود که پیر یا زود آزادسازی سهام عدالت باید از مسیر بازار سرمایه اتفاق بیفتد و عدم آگاهی برخی از مسئولان و تصمیم‌گیران اقتصادی کشور و نیز عدم اطلاع ۵۰ میلیون مشمول از سازوکار معاملات در بازار سهام، این رسالت را بر دوش اهل فن و محققان کشور در این زمینه می‌گذارد که تمام توان و تلاش خود را در راستای انجام امور پژوهشی در خصوص جنبه‌های مختلف مربوط به سهام عدالت و ارائه راهکار و پیشنهاد در این زمینه صرف کنند.

از این رو بر آنیم در این کتاب به تبیین مفاهیم مربوط به سهام عدالت بر دامن تا قدری از مصائب کاستی‌های صورت گرفته طی سال‌های گذشته در خصوص اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی در جامعه و در پی آن عدم آگاهی افکار عمومی در این خصوص کم کنیم و با پرداختن به موانع و مشکلات آزادسازی این سهام از یک سو و نیز ارائه راهکارهایی در این زمینه، دست‌کم مرهم و درمانی باشیم بر درد آزادسازی این سهام و بهره‌مندی مشمولان از مزایای آن.

بدین منظور با توجه به اینکه از کوپن سهام در دنیا به عنوان یکی از شیوه‌های خصوصی‌سازی انبوه یادشده و مورد استفاده قرار گرفته است، در فصل اول این کتاب به اختصار به تبیین مفهوم خصوصی‌سازی، ضرورت‌ها، دلایل، اهداف و شیوه‌ها پرداخته‌شده و اشاراتی نیز به تاریخچه خصوصی‌سازی در جهان و ایران داشته‌ایم.

در فصل دوم این کتاب نیز نگاهی به پیشینه اجرای خصوصی سازی کوپنی یا همان کوپن سهام و همچنین بیان تجربه چند کشور در این زمینه داریم. علاوه بر این در فصل سوم هم به موضوع سهام عدالت، تاریخچه اجرای آن در کشور و ... پرداخته شده است.

از سوی دیگر با توجه به اینکه از یک سو موضوعی که موجب شکست تجربه اجرای کوپن سهام در دنیا شده، مرحله آزادسازی است و از طرف دیگر در لایحه ساماندهی سهام عدالت نیز آزادسازی این سهام از طریق صندوق های سرمایه گذاری پیشنهاد و بر آن تأکید شده است، بنابراین فصل چهارم این کتاب به تبیین و تشریح صندوق های سرمایه گذاری، انواع آن به ویژه صندوق های قابل معامله، مزایا و ریسک های این نوع از صندوق های سرمایه گذاری، تجربه کشورها در خرید و فروش کوپن سهام در قالب صندوق های قابل معامله و ... اختصاص یافته است.

در نهایت هم در فصل پنجم به بررسی موانع و راهکارهای آزادسازی سهام عدالت پرداخته شده است و به دلیل نقش غیرقابل انکار رسانه در موفقیت یا شکست هر طرح و قانونی به ویژه طرح سهام عدالت، در فصل ششم این کتاب به زمینه های استفاده از رسانه در راستای فعالیت های فرهنگی - تبلیغاتی جهت اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی در تهران سند مادر و بالادستی بحث خصوصی سازی و اجرای سهام عدالت در کشور مطرح می باشد، اشاره شده است.

همچنین فصل هفتم این کتاب به جمع بندی و ارائه پیشنهادات در خصوص آزادسازی سهام عدالت اختصاص یافته است و در نهایت پاسخ به پرسش های مبدی و اول در خصوص سهام عدالت و نیز اشاره به اصطلاحات و مفاهیمی چون کد معاملاتی و برخی مفاهیم عمومی و مرتبط با بازار سرمایه و صندوق های قابل معامله که در مرحله آزادسازی، مشمولان لازم است آن ها را اطلاع داشته باشند، هم پایان بخش مباحث این کتاب خواهد بود.

همچنین برخی از واژگان تخصصی و اصطلاحات مربوط به طرح سهام عدالت نیز به ارائه توضیحات و تبیین بیشتر دارد که بیان آن ها در این مجموعه موجب افزایش حجم این کتاب شده و ممکن است از صبر و حوصله مخاطبان نیز خارج باشد؛ بنابراین پیشنهاد می شود مخاطبان گرامی در صورت تمایل برای آگاهی بیشتر در این خصوص به کتاب «دانشنامه خصوصی سازی و سهام عدالت» که توسط اینجانب نگاشته شده و به زودی منتشر خواهد شد، رجوع کنند.

نکته دیگر اینکه تمامی تصمیم گیران اقتصادی کشور از جمله نمایندگان مجلس که به ویژه در تصویب قوانین و مقررات مرتبط به آزادسازی سهام عدالت نقش مستقیم و ویژه ای دارند، اساتید و دانشجویان و پژوهشگران، اهالی بازار سرمایه به ویژه فعالان صنعت کارگزاری و شرکت ها و صنایع حاضر در بازار سرمایه و همچنین متولیان این بازار و از همه مهم تر عموم مردم و مشمولان سهام

عدالت از جمله مخاطبان این کتاب هستند.

همچنین این کتاب، در حالی بر پایه بیش از ۱۸ سال تجربه حضور و انجام امور کارشناسی، مطالعه و پژوهشی مؤلف در حوزه خصوصی سازی و سهام عدالت نهایی و منتشر شده است که لایحه ساماندهی این سهام روی میز نمایندگان مجلس قرار دارد و از این نظر هم می تواند اطلاعات مفیدی را در اختیار تصمیم گیران اقتصادی و نمایندگان مردم در مجلس قرار دهد.

در پایان سخن تأکید بر این نکته که با وجود گستره و فراگیری شمول طرح توزیع سهام عدالت و نیز گذشت حدود ۱۲ سال از اجرایی شدن آن، تاکنون اقدامات پژوهشی و کارشناسی مکتوب اندکی در این خصوص صورت گرفته و به ثبت رسیده است، موارد مطرح شده در این کتاب را علاوه بر ایجاد بستری مناسب برای آگاهی مخاطبان به ویژه مشمولان سهام عدالت، فرصتی مغتنم برای انجام امور پژوهشی در خصوص سهام عدالت، می دانیم.

از این رو از همه اهل فن و دانشمندان گاه به موضوع سهام عدالت دعوت می شود ضمن بررسی این اثر و به نقد کشیدن آن و نیز انعکاس نظرات کارشناسی و پیشنهادات خود در خصوص جوانب مختلف مربوط به طرح سهام عدالت، علاوه بر منعکس کردن نظرات و پیشنهادات خود در این کتاب، در غنی شدن بیشتر این اثر در چاپ های بعدی یاری رسان باشند.

همچنین از پدر و مادر بزرگوaram که به اینجانب مشق و درس زندگی و نوشتن آموختند، همسر و دختر عزیزم که در زمان نگارش این کتاب همراه بودند و نیز جناب آقای رضا هوشمند، مدیر محترم انتشارات مشق شب و همکاران گرامی شان که در چاپ و انتشار این اثر، یاری رسان بودند، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

مهدی حاجی وند

تابستان ۱۳۹۷